

Tijdschrift voor Tandheelkunde

NOVEMBER 1939 XLVI JAARGANG AFLEVERING 11

REDACTIONEEL GEDEELTE

DE BESTRIJDING VAN HET TANDBEDERF, SCHOOLTANDHEELKUNDE EN MOBILISATIE

De leden onzer Maatschappij hebben dezer dagen de „richtlijnen” ontvangen voor de schooltandheelkundige behandeling, waardoor dit vraagstuk weer eens onder de algemeene aandacht is gebracht der tandartsen.

Het ware te wenschen, dat er ook een middel werd gevonden om het belang der schooltandheelkunde voor Nederland onder de algemeene aandacht te brengen der leeken en vooral van hen die in deze een rol kunnen spelen bij de bevordering van de invoering van dit instituut.

De toestand van de gebitten onzer bevolking is dusdanig bedroevend, dat het voor een land als het onze, dat gaarne prat gaat op zijn goede hygienische en sociale maatregelen, weinig eervol is dat op dit gebied nog steeds zulk een grooten achterstand geconstateerd moet worden.

En wanneer men dan al schouderophalend mocht antwoorden, dat er momenteel belangrijker vraagstukken zijn die om een oplossing vragen, dan is juist de huidige mobilisatie een reden te meer om dit te mogen betwijfelen.

De berichten immers die ons bereiken over den toestand van de monden onzer gemobiliseerde soldaten, zijn ontstellend! De tandartsen te velde, die de opdracht hebben om de behandeling te beperken tot datgene wat bepaald noodig is om achteruitgang van het gebit gedurende het verblijf onder de wapenen te bestrijden, kunnen het werk

zonder te veel moeite af, omdat alleen het allernoodzakelijkste wordt verricht.

Maar ook dan is bijv. het aantal prothese-patiënten enorm groot en hoe dit zou stijgen wanneer de indicatie scherper werd gesteld, waagt men zich ternauwernood in te denken.

Wat dit beteekent, van militair standpunt uit gezien, ligt voor de hand.

De Boerenoorlog in Zuid-Afrika heeft destijds den Engelschen geleerd, dat weinig dingen meer funest zijn voor het moreel van den troep, dan soldaten met kiespijn en die ervaring had ten gevolge dat gedurende den oorlog van 1914, personen met slechte gebitten onherroepelijk werden afgekeurd, evenals prothesedragers (althans bij vervanging van een groot aantal elementen), omdat wanneer er iets met de prothese gebeurde de menschen wegens onvoldoende kauwvermogen voor den velddienst ongeschikt waren.

De tienduizenden afgekeurden waren de oorzaak, dat na den oorlog een Staatscommissie werd benoemd om de redenen hiervan na te gaan en het gevolg was de wet van 1921, waarbij de tandheelkundige hulp voor de Engelsche bevolking zéér aanzienlijk werd verbeterd.

Men vraagt zich daarom af, of onder de huidige omstandigheden, de betreffende instructie aan de reserve-officier-tandartsen niet zóó zou moeten worden gelezen, dat nu „het verblijf onder de wapenen” onbepaalden tijd kan duren, de achteruitgang van het gebit aanzienlijk energischer moet worden bestreden, dan wanneer de recruten slechts voor enkele maanden in dienst komen.

Gezien het feit dat een niet onaanzienlijk aantal tandartsen als zoodanig onder de wapenen is, lijkt het geenszins onmogelijk om bij een goede organisatie, een krachtige poging te wagen om te redden, wat er nog te redden valt en de monden zoo goed mogelijk te saneeren.

Dit is in de eerste plaats een militair belang en zou voorts deze jonge menschen ook voor de toekomst niet anders dan ten goede kunnen komen.

De militaire tandartsen zouden een bevredigende werkring hebben en het niet geringe bedrag, dat de Staat voor dit doel thans uitgeeft, zou dan ongemeen nuttig worden besteed.

Gegeven verder de voortreffelijke installaties die hen ter beschikking staan, zou de arbeid binnen den kortst mogelijken tijd kunnen aanvangen, wanneer de betrokken autoriteiten aan dit werk hun krachtigen steun zouden verleenen.

Wanneer men echter bedenkt, dat systematische school-
tandverzorging in den lande, voor weinig geld deze misère
zou hebben voorkomen, dan zal langzamerhand toch ook
de leek moeten beseffen, dat het de hoogste tijd wordt om
aan dit euvel een einde te maken. Samenwerking van de
betrokken autoriteiten in Rijk, Gemeente en Ziekenfondsen,
zou zonder veel moeite en kosten er voor kunnen zorgen,
dat in de naaste toekomst statistieken als thans te voorschijn
zouden komen bij grondige inspectie der soldatenmonden,
voor goed tot het verleden zouden behooren!

N.